

Syndrom akutní dechové tísně

Tento článek pojednává o akutním poškození plic u dospělých (ARDS). O poškození u nedonošenců (RDS) pojednává článek Syndrom dechové tísně (pediatrie).

Syndrom akutní dechové tísně (ARDS, *acute respiratory distress syndrome, adult respiratory distress syndrome*) je akutní forma poškození plic. ARDS je výsledkem **nepřiměřené zánětlivé reakce** v plicní tkáni, kterou může vyvolat infekční i neinfekční agens. Během této reakce dochází k poškození plicních alveol, hromadění tekutiny v plicích a prodloužení difuzní dráhy kyslíku. ARDS se nejčastěji vyskytuje jako následek aspirace žaludečního obsahu, těžkého traumatu, plicní infekce, tonutí a je klinickou manifestací šokové plíce ^[1].

Patogeneze

Během zánětlivé reakce dochází k poškození alveolů, resp. pneumocytů I. řádu. Dochází k selhání regulačních mechanismů, které by měly odstranit přebytečnou tekutinu z alveolů. Pro samotnou ARDS jsou charakteristické tyto znaky:

- **zvýšená propustnost** plicních kapilár,
- **akumulace tekutiny** v parenchymu a alveolech,
- **difuzní poškození epitelu alveolů** – tedy pneumocytů I. řádu.

Výsledkem těchto změn je jednak **prodloužení difuzní dráhy** pro krevní plyny, jednak přítomnost tekutiny v plicích. Ta navíc obsahuje i bílkoviny. Od samotného plicního edému se ARDS odlišuje právě **přítomností bílkovin ve vyfiltrované tekutině**. Plíce jsou těžké a edematózní. Navíc je v plicích přítomný i hemoragický exsudát.

Klinický obraz

Pro syndrom akutní dechové tísně jsou charakteristické:

1. dušnost,
2. tachypnoe,
3. hypoxémie^[1].

⚠ Nejzávažnějším symptomem je **hypoxémie**, která neodpovídá na léčbu kyslíkem a její rozsah rozhoduje o osudu nemocného.

Mortalita ARDS je 30–60 %. Pacient umírá nejčastěji pod obrazem sepse a multiorgánového selhání (MODS).

Diagnostika

Diagnózu určujeme na základě RTG snímku plic, hypoxémie, snížení poddajnosti plic a nepřítomnosti zvýšeného tlaku v levé předsíni, resp. normálního tlaku v zaklínění, který svědčí pro to, že není zvýšen postkapilární plicní tlak.

⚠ Je třeba odlišovat ARDS od syndromu dechové tísně nedonošenců způsobeného nedostatkem surfaktantu.

Pacient s ARDS

Odkazy

Související články

- Šok
- Syndrom dechové tísně (pediatrie)
- Pneumonie (pediatrie) | Pneumonie bez typického RTG nálezu | Pneumonie kojenců

Externí odkazy

- Wikipedia:ARDS (anglicky)

Zdroj

- NEČAS, Emanuel, Karel ŠULC a Martin VOKURKA, et al. *Patologická fyziologie orgánových systémů. Část I.* 1. vydání. Praha : Karolinum, 2006. 0 s. ISBN 978-80-246-0615-6.

Reference

1. ZVONÍČEK, Václav. *Syndrom akutní dechové tísně* [online]. Zdravotnické noviny, Poslední revize 2001-05-18, [cit. 2012-01-27]. <<https://zdravi.euro.cz/clanek/priloha-lekarske-listy/syndrom-akutni-dechove-tisne-135694>>.